

artă populară și R. S. România, al delegației R. P. Polonă care a donat totă colecția de cărți de specialitate și și-a lăsat colecția de artă populară, în schimb, aceluiași Muzeu și al delegației R. D. Germane care și-a donat o parte din colecție Casei Centrale a Creației Populare.

Foarte apreciate au fost și Zina cintecoul popular (28.VIII. 1969). Expoziția internațională a cărții de etnografie, artă populară și folclor, cu participarea a 22 de țări, cît și Cursurile de predare a dansurilor și cintecelor populare românești pentru membrii ansamblurilor străine, pe care Vladimír Pokora, coregraf, creator principal la Casa de cultură a regiunii Brno — R. S. Cehoslovacia le apreciază ca o deosebită inspirație măsură organizatorică, definindu-le drept „o școală a frumosului și, totodată, un bun millocitor în ceea ce privește largirea ariei tematice a repertoarilor formatiilor folclorice de circulație internațională".

Caracterul distractiv-educativ a fost completat din plin în ziua de 31 august prin Ziua folclorului, desfășurată în parcurile zonei mari a lacurilor bucureștene, ca o amplă serbare cimpenească, de la care nu se lipște nici cele mai frumoase reprezentările autentice populare.

Tirgul de artă populară a pus la dispoziție vizitatorilor sumede de produse de mare varietate regională și de genuri cît și imediuțul admirărilor pe viau a procesului de creație a unor din renumitele măști meșteri populari.

Festivitatea premierii, care a avut loc la Atenea Română în 4 septembrie și spectacolul lauriștilor și premiaților de la Sala Palatului în 6 septembrie 1969 au incununat activitatea Festivalului, din posibilitatea unei recunoașteri echitabile a valorilor tuturor ansamblurilor participante.

În sfîrșit, Sesiunea științifică internațională — cu valoare de Congres, prin cele peste 100 de comunicări, prin tunta lor științifică, prin largă participare internațională de prestantă — abordând una din cele mai spinosă probleme cu tema „Creația populară în contemporaneitate", a împriimat pe plan teoretic, pe cetea tematice întregului Festival, anume accesă la dialogului dintre tradiție și formele moderne ale culturii mondiale, tema centrală a culturii moderne, sub toate aspectele sale. Această permanentă confruntare a fost prezenta în cadrul tuturor manifestărilor, constituind de altfel și doilea caracter definitiv al Festivalului, și elementul determinant al decajelor vizibile la toate manifestările, exprimate de altfel, ca o temă centrală și în aproape toate comunicările și intervențiile de la ședințele Sesiunii.

„Sesiunea științifică, spunea compozitorul libanez Minas Kanskouni, poate fi considerată unul dintre cele mai importante even-

nimente ale întinuirii internaționale „România '69". O sesiunea confiștare este importantă și pentru viitoarea orientare a concepției asupra artelor populare și chiar a celor culte", iar R. A. Klimov, profesor la Școala academică de coregrafe din Moscova, artist emerit al R.S.F.R., laureat al Premiului de Stat afirmă că „întinuirea de la București a exprimat necesitatea pe deplin a exprimat de a întări și mai mult rădăcinile populare ale culturii umane, într-o epocă în care genul creator al maselor se manifestă din plin, potrivit individualității specifice fiecărei națiuni". În același sens al universalității artei în civilizația modernă este și afirmația d-nei dr. d'Arcy Hayman, reprezentanta directorului general al UNESCO, René Maheu, care subliniază textul din Declarația universală cu privire la drepturile omului, preluat de UNESCO prin care „fiecare om are dreptul să participe liber la viața culturală a fiecărui comunității și să se bucură de o viață artistică". În slujba acestei idei s-au pus și temele comunicărilor reprezentanților celor 22 de tineri participanți, care chiar dacă uneori au trecut pe lîngă tema de bază a Sesiunii, s-au străduit să pună în valoare pentru orizontul de viață și cultural al omului modern, tezaurul tradiției populare. De aici și aspectul actual și practic al sesiunii, subliniat de tov. I. Moraru, vicepreședinte al C.S.C.A.: „Integrează fenomenelor de cultură tradițională în cultura modernă a fiecărui popor implică, pe lîngă interesul manifestat sub raport științific față de acest proces și măsuri de acțiune culturală. De aceea dezbatările forumului internațional întrunit aici sănătății cu multă atenție nu numai de lumea științifică, ci și de lucrătorii în domeniul culturii".

Prin caracterele sale definitorii: ampleare și complexitate, fundamente riguroz științifică, cunoaștere și apreciere reciprocă a tuturor creaților culturii populare, confruntarea culturilor tradiționale cu actualitatea spre definirea locului moștenirii folclorice în contemporaneitate, întregul Festival s-a desfășurat sub semnul actualității, cu un dialog viu, o permanentă confruntare la toți parametrii formelor culturii spirituale, atât pe coordonata timp, cît și pe cele care cuprind determinantele spațiale, etnice și de moduri de viață diferite, putând fi considerat drept o manifestare majoră, un proces al istoriei culturii și element de studiu al filozofiei culturii.

Ne bucură deci să putem încheia cu afirmația Excelenței Sale dr. William Eteki Mboumoua: „Fiecăra pe care a aprins-o România este purtătoarea unui mesaj de umanism în dialog cu lumea. Ea nu trebuie să se stingă. Ea trebuie purtată mai departe și amplificată".

TANCRED BĂNĂTEANU

SEMINARUL INTERNATIONAL AL FILMULUI ETNOGRAFIC SI FOLCLORIC

Între 23—25 mai 1969 a avut loc, în Timișoara, Seminarul internațional al filmului etnografic și folcloric în cercetarea științifică și în invățămînt.

Aceiuntes este rodul unei inițiative a prof. Mihai Pop, directorul Institutului de etnografie și folclor din București și a prof. dr. Milovan Gavazzi, fostul director al Muzeului din Zagreb.

Se preconizează ca din doi în doi ani să se organizeze succeseiv un astfel de seminar la Timișoara și Zagreb.

Festivalul a fost deschis de Eugen Tudoran, președintele Cercului de folclor Timișoara, care a vorbit pe larg despre importanța culegerii, cercetării și valorificării bogatului patrimoniu etnografico-folcloric. De această problemă s-au mai ocupat și Ioan Cureau, rectorul Universității din Timișoara, Mihai Pop, directorul Institutului de etnografie și folclor din București, iar din partea oaspeților Milovan Gavazzi.

În ședința I au fost prezentate următoarele comunicări: Milovan Gavazzi — „Asupra necesității unei categorizări a filmelor etnografice-folclorice documentare"; Mihai Pop — „Importanța observărilor directe ca bază pentru alcătuirea filmului cu conținut etnografic și folcloric"; V. Crețu — „Structura filmului științific"; I. Popa — „Într-regie și montaj" în filmul etnografic și folcloric"; Andrei Bucșan — „Filmul ca mijloc de cunoscere și cercetare a dansului popular românesc"; Gabriel Manolescu — „Filmul etnografic și folcloric în invățămînt universitar".

Cea de-a 2-a ședință a fost dedicată filmelor prezentate de universitatea din Zagreb. Acestea au fost următoarele: Maria Jamilu sloven (1962—1963); *Mestegișii opinărilor* (1967); *Transportul unei case jidănești* (1967); *Folosirea sănătății în inimomintare* (1954); *Tatăruș unei fetițe* (1960); *Fierberga lapidată ca ajutorul pietrelor fierbinți* (1931).

În cea de-a 3-a ședință au fost prezentate următoarele filme românești: *Caligul* (1958); *Obiceiuri de iarnă* (1938); *Târerea cernului vrei* (1967); *Păstorul transuman* (1967); *Dansuri populare românești* (trei filme folclorice realizate în etape diferite).

În sfîrșit cea de-a 4-a ședință a fost dedicată filmelor realizate de colectivul timișorean: „*Măciulete*" (1969); *Din aria poeștei sălăi* (1968); *Manifestări mimico-dramatice* (1967); *Un obicei folcloric din Banat: Rosmarind* (1968); *Inimomintarea cu bradul* (1968); *Soare-Sogre* (1968—1969); *Carnavalul popular* (1967—1968).

O treiere în revistă a filmelor și comunicărilor prezentate ne duce la constatarea că tematica a fost foarte variată, iar filmele

realizate la un înalt nivel artis-
tic-documentar.

Concluzia finală, unanim sprijină-
toare de toti participantii, a fost
aceea că manifestarea a fost de
bun augur și continuarea ei se
impune.

ION I. DRAGOESCU

ITINERAR FOLCLORIC SUCEVEAN

În perioada 5-9 iunie 1969, Comitetul județean pentru cultură și artă Suceava și Casa județeană a creației populare au organizat o acțiune remarcabilă tocmai prin rezultatele concrete cu care s-a încheiat.

De la bun început a ieșit în evidență caracterul de lucru al acestei manifestări. În cadrul căreia s-a încercat rezolvarea unei probleme de multă vreme în atenția celor chemați să dirijeze procesul de evoluție al creației populare românești. Este vorba de raportul dintre tradiție și actualitate, mai precis de necesitatea menținerea și valorificarea superioare a tehnicilor și moti-
velor ornamentale tradiționale, care au făcut faima artei noastre populare.

În această direcție, la Cîmpulung Moldovenesc a avut loc o întâlnire a specialiștilor prezenti cu mesterii populari din zonă, întâlnire caracterizată printr-un rodnic schimb de păreri și ale cărei rezultate, credem noi, nu se vor lăsa aşteptate indelung.

Atât dr. Tancred Bănățeanu, conducătorul acestui adeverat seminar de artă populară, cât și restul invitaților, discutând calitățile artistice ale unor obiecte prezentate de mesterii populari, au insistat asupra necesității eli-
minării unor motive și tehnici ornamentale străine de specificul artei populare bucovinene.

Recunoscind că o bună parte din viața apărării unor producții nematerialnice, fără valoare artistică, revine delegaților unor instituții profilate pe achiziționarea obiectelor produse de mesterii populari, care ajung să-și impună punctul de vedere, s-a trăsă concluzia că asemenea întâlniri sunt necesare tocmai pentru că ele pot schimba, în ultimă instanță, opiniile celor preocupati mai mult de comert decât de vîrstă artei noastre populare.

Visătarea, în continuare, a Muzeului culturii lumenului din Cîmpulung, singurul muzeu din țară cu acest profil, a fost o lecție practică de muzeografie, în cadrul căreia s-au desfășurat o serie de probleme legate de modul de expunere a unor obiecte cu valoare muzeografică. Personalul muzeului și numeroșii activiști culturali prezenti au primit, de asemenea, indicații privind tehnica de selecție și achiziție a obiectelor de artă populară.

În timpul întâlnirii cu membrii cooperativașilor de ceramică din Marginea, Tancred Bănățeanu a

avut prilejul să arate acestora concret pe material, ceea ce este bun și ceea ce trebuie eliminat din creația lor, insistând din nou asupra necesității păstrării acelor forme și elemente decorative care au rezistat unui secular proces de selecție.

Spectacolul folcloric organizat în comuna Bilca a fost, de fapt, un adeverat spectacol-scoală, dacă tinem cont de intervențiile facute „pe viu” de către specialiști ca Alexandru Amzulescu, secretarul științific al Inst. de etnografie și folclor și Constantin Prichici, secretarul muzical al Filarmonicii George Enescu.

În ultima zi a acestei manifestări au fost organizate la Suceava trei acțiuni extrem de interesante.

A fost vizitată secția de artă populară de la Muzeul Domnesc, participanții beneficiind de explicațiile lui Tancred Bănățeanu, sub a cărui conducere s-a creat acest muzeu.

A fost din plin remarcată atât concepția de prezentare a materialelor, datorită căreia s-au putut obține efecte impresionante, cît și modul fericit în care s-a rezolvat problema cheie a acestui muzeu și anume exploatarea specificului arhitectural al edificiului, încadrarea organică a obiectelor expuse într-o clădire, care ea singură este un monument.

În continuare s-a participat la simpozionul „Suceava — cîntec și culoare”, unde Alexandru Amzulescu, Constantin Prichici, Tancred Bănățeanu și Vasile Adâscăliței au prezentat comunicările având ca temă tradițiile culturii populare sucevene și problemele pe care le ridică valorificarea lor.

Încheierea itinerarului folcloric a fost organizată o masă rotundă, la care cei care au luat cuvîntul au subliniat utilitatea unor astfel de acțiuni, arătînd rolul lor însemnat în angajarea pe căi valoroase a creației populare contemporane.

Considerînd de datorie noastră ca în încheierea acestui material să mulțumim din nou, și pe această cale, celor care ne-au oferit prilejul de a participa la o manifestare plină de învățămînt.

MIRCEA DUMITRESCU

EXPOZIȚIA DE ARTĂ POPULARĂ ROMÂNEASCĂ ÎN MONGOLIA

La Ulan Bator, capitala Mongoliei, s-a deschis la sfîrșitul lunii iulie o expoziție de artă populară românească, organizată de Muzeul de artă populară al R. S. România. Această acțiune, ce se inseră în cadrul schimburilor culturale cu coincid cu primele manifestări peste hotare

prilejuite de sărbătoarea celei de-a 25-a aniversări a Eliberării patriei.

La deschidere au participat P. Davaasambuu, ministru adjunct al culturii, N. Tulem, președintele Uniunii artiștilor plastici mongoli, Batmung, președintele Asociației de prietenie mongolo-română, M. Georgescu, însărcinat cu afaceri al ambasadei R. S. România, reprezentantii ai misiunilor diplomatice, oameni de cultură și de artă. Au luat cuvîntul U. Iadamsuren, Artist al Poporului, Laureat al Premiului de Stat, deputat în Marele Hural Popular, secretar U.A.P. și M. Georgescu din partea ambasadei României. Expoziția a fost prezentată de M. Pauncev, șef de secție la Muzeul de artă populară al R. S. România.

Pentru membrii corpului diplomatic, ambasada română a organizat, intr-o după-amiază, vizionarea expoziției și audierea unui program de muzică populară românească, înregistrată pe bandă de magnetofon.

Expoziția, ce prezintă în mare parte aspecte actuale ale creației populare — costume, tesături de interior, ceramică, creațăuri în lemn — și posibilitatea valorificării lor, a fost organizată în sălile de expoziție a Uniunii artiștilor plastici din Mongolia, pe suprafață de peste 400 mp. Exponatele, prezente pe marile provincii istorice, au reușit să ilustreze bogăția și varietatea artei noastre populare, suscînd un viu interes din partea vizitatorilor și în special a artiștilor plastici mongoli, care acum încep să valorifice tradițiile lor artistice și sunt interesați într-un schimb de experiență în acest domeniu.

Spicuim din cartea de impresii aprecierii asupra expoziției noastre.

„Sunt încredințat că această expoziție de artă populară românească va contribui la întărirea și dezvoltarea relațiilor culturale dintre pările noastre”.

semnează P. Davaasambuu — ministru adjunct al culturii.

„Noi ne bucurăm foarte mult că în capitala tău noastră s-a organizat o expoziție de artă populară românească. Ochiul nostru se bucură de frumoasa măiestrie și talentul mesterilor populari”.

semnează Amgalan — artist plastic, Laureat al Premiului de Stat.

MILCANA PAUNCEV